

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-02648/2021-03

Датум: 04.06.2024.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку («Службени гласник РС», бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење, 2/203- одлука УС), члана 6. став 1. и члана 39. став 1. тачка 4) Закона о министарствима («Службени гласник РС», број 128/20, 92/2023- др. закон), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи («Службени гласник РС», бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), а на основу захтева носиоца пројекта ЈП Пuteви Србије Београд, државни секретар Министарства заштите животне средине Александар Дујановић, по решењу о овлашћењу број: бр. 001747986 2024 од 24.05.2024. године, доноси:

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЛЕ СЕ САГЛАСНОСТ** носиоцу пројекта ЈП Пuteви Србије Београд, на Студију о процени утицаја на животну средину фазне изградње сталне депоније вишка земљаног материјала из ископа за потребе извођена радова на траси будућег државног пута А2 (аутопут Е-763) Београд- јужни Јадран, деоница Прељина – Пожега, од km 117+477.02 до km 147+675.00, депонија број 1-тунел „Трбушани“, на територији општине Чачак.
2. Налаже се носиоцу пројекта да при реализацији предметног пројекта, у свему испоштује услове осталих надлежних органа и организација, а нарочито мере заштите животне средине утврђене у предметној Студији и програм праћења утицаја на животну средину (поглавља 9. и 10. Студије).
3. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења. Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину саставни су део техничке документације.
4. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, ЈП Пuteви Србије Београд, дана 23.09.2021. године, поднео је Министарству заштите животне средине захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину фазне изградње сталне депоније вишка земљаног материјала из ископа за потребе извођена радова на траси будућег државног пута А2 (аутопут Е-763) Београд- јужни Јадран, деоница Прељина – Пожега, од km 117+477.02 до km 147+675.00, депонија број 1-тунел „Трбушани“, на територији општине Чачак.

Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са решењем о одређивању обима и садржаја за Студију о процени утицаја на животну средину фазне изградње сталне депоније вишка земљаног материјала из ископа за потребе извођена радова на траси будућег државног пута А2 (аутопут Е-763) Београд- јужни Јадран, деоница Прељина – Пожега, од km 117+477.02 до km 147+675.00, депонија број 1-тунел „Трбушани“, на територији општине Чачак, број 353-02-00492/2021-03 од 19.04.2021. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – оглас у дневном листу „Политика“ од 04.01.2022. године, веб сајт министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. Јавна расправа је одржана 04.06.2021. године у Градској управи Града Чачак.

У току трајања јавног увида нису достављени коментари од стране заинтересоване јавности и заинтересованих органа и организација.

У складу са чланом 22. и члановима 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину, Решењем број: 353-02-02648/2021-03 од 27.01.2022. године образована је Техничка комисија која је разматрала предметну Студију о процени утицаја на животну средину.

Техничка комисија је дана 15.09.2022. године, сачинила Извештај о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину, у коме је констатовала да иста није у потпуности урађена сагласно Закону о процени утицаја на животну средину и Правилнику о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.Србије“ број 69/05).

Генералне примедбе су се односиле на следеће:

1. Ажурирати регулативу која је коришћена за израду предметне студије.
2. У тачки 2.1. нису довољно обрађени шири и ужи опис локације.

3. У тачки 2.4.2. није дат податак о томе колико ће водоток реке Чемернице бити удаљен од тела планиране депоније.
4. У тачки 2.5. није дат податак о томе за који период су дати подаци о климатским карактеристикама, као ни који је извор приказаних података.
5. У тачки 2.5. потребно је дати графички приказ руже ветрова како би се у утицајима дао закључак како ће ветар и прашина са депоније утицати на околину.
6. У тачки 2.7. описати детаљније пејзаж микролокације, шта се тренутно налази на месту будуће депоније, за које потребе се то земљиште користило, с обзиром да се види са сателитског снимка да је у питању девастирано подручје.
7. У тачки 2.9. наведено је: “Према попису из 2011. год. на ширем гравитационом подручју аутопута од Прељине до Пожеге је живело 2.031.692 становника...” проверити овај податак, с обзиром да се ради о потезу мањем од 50км.
8. У тачки 3.2 на страни 23 пише да се гради заштитни насип депоније висине 2-3m и дужине 1170m, а у водним условима пише: “ Уз депонију земље према левој обали Чемернице у дужини од око 610 м пројектован је заштитни насип депоније висине 2-3 м који се налази на око 20 м од регулације реке Чемерице – обале једногубог трапезног корита.” Појаснити.
9. У тачки 3.3 на страни 26 пише да ће са на депонији одлагати вишак земљаног материјала који спада по Правилнику у групу 17 са онечишћених / контаминираних локација. Мора се појаснити чиме контаминирану, да ли то значи да ће бити и опасног отпада, земља (укључујући земљу ископану са контаминираних локација), индексног бр. 17 05 03- земља и камен који садрже опасне супстанце, 17 05 05- ископ који садржи опасне супстанце. Такође на истој страни пише да ове депоније садрже велике количине инертног материјала који се може рециклирати и поново употребити? Појаснити наводе.
10. У тачки 4.7 функционисање и престанак функционисања пише: „градња депоније ће бити завршена када се добије употребна дозвола. Планирани век трајања објекта је 100 година. „ Појаснити јер написано није у складу са осталим текстом у студији.
11. У тачки 5.1. наведено је: “У њеној близини се налази неколико стамбених објеката - сеоских домаћинстава у којима би становништво евентуално трпело негативне утицаје у фази изградње.” Ова констатација није у складу са оним наведеним у поглављу 2.
12. У тачки 5.2.2. потребно је дати мапу ловишта “Јелица-Чемерница-Каблар” и анализирати његов положај у односу на предметну депонију.

13. У поглављу 5.3. није приказано стање животне средине на основу резултата мерења квалитета ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода, буке, односно није урађено нулто стање животне средине, као што је прописано у Решењу о одређивању обима и садржаја предметне студије.
14. У тачки 5.6. на слици 5.6-1 “Карактер предела будуће депоније” виде се одређени објекти који нису узети у обзир и обрађени у поглављу 2.
15. У тачки 6.1.1. наведено је “Рекултивација сталне Депоније бр. 1 земљаног материјала ће се вршити одмах по завршетку изградње.” Ова констатација није тачна јер је претходно у поглављу 3 наведено да ће се након изградње депонија експлоатисати, а рекултивација следи тек након завршетка експлоатације.
16. У тачки 6.1.2. наведено је да након затварања депоније, може доћи до дуготрајних утицаја на подземне и површинске воде, и земљиште. Детаљније описати те утицаје и образложити због чега су дуготрајни. А затим у последњем пасусу тачке 6.1.2. наведено је да током фазе коришћења депоније нема негативних ефеката на квалитет земљишта, подземних и површинских вода. Обрадити и ове утицаје у складу са предходним, тј. прво се обрађују утицаји током експлоатације а затим након затварања депоније.
17. У тачки 6.1.3. наводи се: “У фази изградње/одлагања вишка земљаног материјала у зони високо осетљивих рецептора (зона насеља и објеката индивидуалних становања) очекује се умерен, локални, краткорочни и привремени негативан утицај буке.” Ово је први пут у студији да се наводи да је у питању зона високо осетљивих рецептора. Појаснити и усагласити у тексту целе студије.
18. У тачки 6.1.3. наводи се: “није извршено моделовање и анализа могућег утицаја буке на окружење.” Навести због чега није рађена анализа могућег утицаја буке на окружење.
19. У тачки 6.1.3. помињу се фаза коришћења и фаза одржавања, а да пре тога није објашњено шта подразумева фаза одржавања.
20. У тачки 6.2. наводи се: “Имајући у виду технологију извођења радова и да су најближи осетљиви рецептори на удаљености од око 50 м, може се закључити да ови утицаји нису изражени.” Шта значи да утицаји нису изражени и на основу којих критеријума је то закључено, с обзиром на близину од 50 метара најближег осетљивог рецептора.
21. У тачки 6.6. није наведено како ће изградња депоније утицати на намену и коришћење површина.
22. У тачки 6.8. наводи се: “утицаји на пејзаж су привременог карактера”. То није тачно, утицај на пејзаж је трајан јер се потпуно мења изглед локације и гради депонија висока

до 10 метара. Такође не може утицај бити привремен, јер је процењени век експлоатације депоније 100 година?

23. Поглавље 7. је веома штуро обрађено, потребно је извршити процену утицаја на животну средину у случају удеса и обрадити све потенцијалне удесне ситуације како приликом извођења радова, тако и у случају ванредног догађаја приликом експлоатације и затварања.
24. У тачки 8.3.1. наведена је мера: “Забрану сервисирања и одржавања возила, грађевинских машина на за то непредвиђеним местима.” А која су то предвиђена места и где се налазе, с обзиром да у опису пројекта није наведено да ће се вршити сервисирање и одржавање возила на депонији?
25. У тачки 8.3.2. наведена је мера: “Имајући у виду природно окружење и чињеницу да се депонија полаже ван водотока као и да је материја тела депоније осетљив на присуство воде предвиђене су одговарајуће мере са циљем да се у највећем обиму елиминише појава воде у телу депоније која би могла да угрози њену стабилност.” Потребно је навести које су то мере, написати конкретне мере које се могу контролисати.
26. Поглавље 9 ажурирати након урађеног мерења нултог стања животне средине (не могу се прихватити резултати који су рађени 2019 године од Градског завода за јавно здравље Чачак). Потребно је прописати конкретан мониторинг параметара животне средине, места узорковања, динамику узорковања и приложити мапу мерних места на којима ће се вршити редовни мониторинг. Такође предвидети и редовни мониторинг отпада.
27. Нетехнички краћи приказ података наведених у Студији није израђен као посебан сепарат како је предвиђено Решењем о одређивању обима и садржаја предметне студије.
28. Кроз текст Студије су се поткрале разне словне, стилске и граматичке грешке.
29. Поглавље 2.4.2 Близина водотокова
- стр. 12: У табели назначити јединице за проток.
30. Поглавље 3.2 Опис објекта, планираног производног процеса или активности, њихове технолошке и друге карактеристике
- стр. 21: Дата је следећа изјава: „Препорука је да се заштитни насип изведе пре или упоредно са депоновањем вишка материјала унутар саме депоније.“ Није јасно чија препорука је у питању. Такође, изјава није усаглашена са изјавама на стр.20 „Након чишћења терена а пре почетка одлагања вишка материјала унутар депоније, потребно

је урадити заштитни насип око дела депоније који је у зони плављења.“ и стр.24 „Насип је висине од 2-3 метара и он мора бити урађен пре изградње саме депоније, као заштита од плављења и као саставни део депоније.“

стр.21: Није објашњена фазна изградња (осим ако се не сматра да је депоновање земље у слојевима од 60cm фаза)

стр.21: Није објашњено на који начин ће се заштити дно депоније у смислу заштите тла, подземних и површинских вода. Према Уредби о одлагању отпада на депоније, Прилог 2, за депонију инертног отпада, дно депоније треба да се састоји од природне геолошке баријере за које важи да је коефицијент трансмисивности $K \leq 1,0 \times 10^{-7} \text{ m/s}$; дебљина слоја $\geq 1 \text{ m}$, или алтернативно потребно је поставити синтетичку облогу.

стр.23: Није објашњено да ли ће регулација корита Чемернице бити спроведена пре или након изградње депоније.

стр.23: Нису детаљно објашњене мере заштите у случају подизања нивоа подземних вода (с обзиром да су подземне воде у директној хидрауличкој вези са нивоом воде у кориту Чемернице и очекује се плављење)

31. Поглавље 3.3.2 Потрошња природних ресурса

стр.26: Детаљније описати врсту отпада који ће се одлагати на депонији - дати класификацију, навести да ли се очекује опасан отпад или не.

32. Поглавље 5.3.2 Стање површинских и подземних вода

стр.43: Приказати податаке о стању подземних вода. Уколико не постоје други подаци, преузети податке из геотехничког елабората (претпоставка је да су за потребе пројектовања аутопута и пратећих објеката вршена наменска геотехничка и хидрогеолошка испитивања).

33. Поглавље 6.1.2 Утицај на подземне, површинске воде и земљиште

стр. 57: Обрадити утицај на подземне воде у току фазе експлоатације депоније.

34. Поглавље 7 Процена утицаја на животну средину у случају удеса

стр. 64: Обрадити ванредне догађаје у току фазе експлоатације депоније.

35. Поглавље 7.1 Могући ванредни догађаји у току извођења радова

стр. 64: Обрадити случај поплава и подизања нивоа подземних вода.

36. Поглавље 8.3.1 Мере заштите у току изградње и формирања депоније

стр.69: Мету: „На сталној депонији вишка земљаног материјала се може одлагати само материјал из ископа, а не остали грађевински отпад који је сврстан у групу отпада са каталошким бројем 17 из Каталога отпада“ допунити и нагласити да се на депонију може одлагати само земља са локација које нису контаминиране.

стр.70: Мету „За одређивање карактера и категорије отпада неопходно је користити услуге акредитованих и овлашћених организација (лабораторија) за испитивање отпада, које издају Извештај о испитивању отпада, у којем се приказују физичке, хемијске и биолошке особине отпада, са закључком да ли отпад садржи или не садржи опасне материјале“ допунити и нагласити да је неопходно да се карактеризација отпада изврши пре почетка одлагања отпада на депонију.

Додати мету којом се Извођач радова обавезује на придржавање мера превенције датих у Геотехничком елаборату, а са циљем смањења негативних утицаја на воде и земљиште.

37. Поглавље 9.1 Приказ стања животне средине пре почетка функционисања пројекта на локацијама где се очекују утицаји на животну средину.

стр. 75: Дати програм мерења којим ће се дефинисати нулто стање свих параметара животне средине (квалитет површинских и подземних вода, квалитет земљишта, итд.)

38. Поглавље 9.2 Параметри на основу који се могу утврдити штетни утицаја на животну средину.

39. Предвидети Мониторинг површинских и подземних вода.

После достављања допуњене и дорађене Студије, дана 13.02.2024. године, Техничка комисија је одржала други радни састанак дана 23.02.2024. године. Састанку су претходиле детаљне анализе чланова техничке комисије оних делова Студије које су били предмет измена и допуна на основу споменутог Извештаја о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину, односно да су носилац пројекта и обрађивач студије прихватили и обрадили свих 39 коментара из поменутог Извештаја.

Техничка комисија је на одржаном састанку закључила да Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта. На основу прегледа и анализе Студије о процени утицаја на животну средину фазне изградње сталне депоније вишка земљаног материјала из ископа за потребе извођена радова на траси будућег државног пута А2 (аутопут Е-763) Београд- јужни Јадран, деоница Прељина – Пожега, од km 117+477.02 до km 147+675.00, депонија број 1-тунел „Трбушани“, на територији општине Чачак, садржини студије о процени утицаја на животну средину, Техничка комисија је констатовала да је Студија усклађена са релевантном законском и подзаконском регулативом, као и са решењем за одређивање обима и садржаја студије број 353-02-00492/2021-03 од 19.04.2021. године.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04).

Ово решење је коначно у управном поступку.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе надлежном суду у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

По решењу о овлашћењу министарке
бр. 001747986/2024 од 24.05.2024. године

Александар Дујановић

Доставити:

- Сектор за надзор и предострожност у животној средини
- Носиоцу пројекта
- Архиви